

Un estiu de cooperant a Bòsnia

Després d'haver estat col·laborant amb organitzacions de caire solidari com ara Garrotxa Solidària o Mans Unides, se'm va presentar la possibilitat d'anar amb un comboi humanitari a Bòsnia.

No em va costar gaire de decidir-me ja que des de feia temps seguia la guerra dels Balcans amb especial interès i el moment, per fer el viatge, era bo.

El comboi es va plantejar des d'Ajuda Obrera a Bòsnia (AOB), una ONG d'escassos recursos que des de feia temps treballava organitzant conferències, recollides d'aliments i havia enviat varis combois.

Pel juliol i l'agost del 95 es varen plantejar enviar dues brigades de treball, una per cada mes. Les brigades estarien formades per voluntaris (entre 20 i 40) que tindrien com a feina principal ampliar la canalització de l'aigua a la ciutat de Tuzla. Una ciutat que havia vist triplicar la seva població amb l'arribada dels refugiats provinents del nord de Bòsnia. Aquesta feina seria als matins i rebríem a canvi l'allotjament gratuït. A les tardes la feina vindria donada per la creació de comissions que es dedicarien a tasques com per exemple l'animació (als infants refugiats), la informació (per donar a conèixer a les teles, ràdios, diaris... els moviments solidaris que s'esdevenien arreu del món i especialment a Catalunya), hi havia la comissió de mestres sense fronteres...

El viatge era obert a tothom tenint en compte que AOB predicava una postura molt clara davant la guerra, per exemple demanava la condemna de l'ONU per la seva passivitat, l'aixecament de l'embargament d'armes a l'Armija (l'exèrcit bosnià)...

El planteig del viatge estava molt bé, ara bé, la realitat va ser molt diferent; pel que fa a l'organització (manipulada pel Partit Obrer Revolucionari (POR)) va resultar un fracàs. La feina de canalització era una pèrdua de temps, el viatge va resultar molt més perillós del que en realitat hauria d'haver estat (errors en la revisió dels vehicles...), hi va haver una marginació de qui no pensava com la organització, etc...

Tot i la nefasta direcció, el viatge va sortir bé, gràcies sobretot al treball i a la paciència dels voluntaris.

La qüestió de les comissions crec que va ser el que millor va funcionar. Jo vaig participar en la d'animació i en la d'informació. Pel que fa a la primera vam treballar amb infants orfes de Srebrenica (uns 200) i un dia amb fills i filles de dones violades. L'experiència va ser increïble, la nostra pena es va convertir en alegria i esperança quan vam veure les ganes de jugar d'aquells nens i nenes que havien estat quasi tres anys aïllats del món i havien viscut la pitjor massacre de la guerra. Un simple globus es convertia en quelcom màgic.

Una cosa que de seguida vam veure va ser la necessitat d'afecte que tenia la mainada. Et tocaven, volien parlar amb tu... Aquesta necessitat de contacte també la tenien els joves de Tuzla, amb qui vam establir una molt bona amistat.

Era agradable veure com, potser de manera involuntària féiem que oblidessin la guerra i tornessin a ser uns joves normals amb esperances pel futur. Quan els déiem que ens sabia greu no poder fer més per a ells ens contestaven que tan sols ser allà, el que això representava, ja no tenia preu.

En mig de tantes emocions era interessant de veure com aquesta gent tan terriblement cansada i sense forces per ni tan sols odiar vivien al màxim. Amb això vull dir que la gent que se'ns va encomanar, sabent que podien morir en qualsevol moment, aprofitaven els moments més trivials, gaudien, sobretot, de les relacions humanes. La vida tenia molt més sentit, era molt més intensa que no a la que estem acostumats. Aquesta sensació d'estar viu va ser de les coses que més em va frapar.

En general, un cop a casa, amb la típica sensació de no haver fet prou i sabent que qui més profit ha tret de l'experiència som nosaltres els voluntaris, penso que tots els moviments de cooperació valen la pena i havent estat sobre el terreny, encara més, ja que saps els noms i cognoms d'alguns a qui has i t'han ajudat i això ja no s'oblida mai.

Xevi Roura

